

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه‌ریزی

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس
دوره دکتری فلسفه هنر

گروه علوم انسانی

مصوب جلسه ۳۳۶ (فوق العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۳
در ادامه جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه‌ریزی

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره دکتری فلسفه هنر

کمیته تخصصی:
گرایش:
کد رشته:

گروه: علوم انسانی
رشته: فلسفه هنر
دوره: دکتری

شورای عالی برنامه ریزی در جلسه ۳۳۶ (فوق العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۳ که در ادامه جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه ریزی تشکیل شد براساس طرح پیشنهادی گروه علوم انسانی برنامه آموزشی دوره دکتری فلسفه هنر را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره دکتری فلسفه هنر از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند، لازم الاجرا است.
الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می شوند.

ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و براساس قوانین، تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی می باشند.
ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۳ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می شوند لازم الاجرا است.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره دکتری فلسفه هنر با سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می شود.

فصل اوّل

مشخصات کلی برنامه

۱. تعریف و هدف:

دوره دکتری فلسفه هنر یکی از دوره‌های آموزشی پژوهشی در سطح تحصیلات تکمیلی نظام آموزش عالی است که بعد از دوره کارشناسی ارشد آغاز و به اعطای مدرک رسمی دانشگاهی در مقطع دکتری در رشته فلسفه هنر منجر می‌شود.

هدف از طراحی، تعریف و ایجاد این دوره عبارت است از:

۱. آموزش و تربیت صاحب‌نظران و متخصصانی که از توانایی بالا در تجزیه و تحلیل مسائل و موضوعات و مفاهیم مرتبط به فلسفه هنر به عنوان یک رشته ترکیبی برخوردار باشند.
۲. این فارغ‌التحصیلان باید بتوانند با اشراف و احاطه به عرصه کاری خود، از عهده تحقیق و پژوهش و اداره طرحهای پژوهشی برآیند.
۳. فارغ‌التحصیلان باید بتوانند در سطوح مختلف آموزشی این رشته به تدریس بپردازند.
۴. از طریق این رشته و فارغ‌التحصیلان آن، باید امکان غلبه تفکر روشمند و علمی بر فضای هنری جامعه فراهم آید.

۲. طول دوره و شکل نظام آموزشی:

طول دوره دکتری فلسفه هنر ۴/۵ سال است و نظام آموزشی آن واحدی و تابع نظام آموزش عالی رسمی کشور است. «واحد»، میزان درسی است که می‌توان آن را به صورت نظری در یک ساعت در طول یک هفته، و جمعاً ۱۶ هفته در یک نیمسال تحصیلی تدریس کرد. طول هر نیمسال تحصیلی ۱۶ هفته است.

۳. تعداد و نوع واحد:

مجموع واحدهای درسی دوره دکتری فلسفه هنر ۵۰ واحد به تفکیک زیر است:

۱. دروس اصلی و الزامی	۱۶ واحد
۲. دروس اختیاری	۱۸ واحد
۳. رساله	۱۶ واحد
جمع:	۵۰ واحد

«جدول شماره ۱»

«جدول دروس الزامی دوره دکتری»

کد	نام درس	تعداد واحد	جمع	نظری	عملی
۱	کانت	۲	۳۲	۳۲	-
۲	هگل	۲	۳۲	۳۲	-
۳	هیدگر	۲	۳۲	۳۲	-
۴	عرفان نظری	۲	۳۲	۳۲	-
۵	مبانی زیبایی و هنر در حکمت و عرفان اسلامی	۲	۳۲	۳۲	-
۶	حکمت هنر در هندوچین و ژاپن	۲	۳۲	۳۲	-
۷	مبانی هنر از منظر سنت گرایان	۲	۳۲	۳۲	-
۸	زیبایی و هنر از منظر اندیشه پست مدرن	۲	۳۲	۳۲	-
	جمع:	۱۶	-	-	-

«جدول شماره ۲»

«جدول دروس اختیاری دوره دکتری»*

کد	نام درس	تعداد واحد	جمع	نظری	عملی
۱	زیبایی و هنر نزد افلاطون و ارسطو	۲	۳۲	۳۲	-
۲	زیبایی و هنر نزد شاعران بزرگ	۲	۳۲	۳۲	-
۳	هنر و زیبایی شناسی در اندیشه نیچه	۲	۳۲	۳۲	-
۴	مبانی و مسائل زیبایی شناسی	۲	۳۲	۳۲	-
۵	مبانی تفسیر اثر هنری	۲	۳۲	۳۲	-
۶	فلسفه سینما	۲	۳۲	۳۲	-
۷	فلسفه موسیقی	۲	۳۲	۳۲	-
۸	زیبایی شناسی از منظر بدیدارشناسی و فلسفه های اگزیستانسی	۲	۳۲	۳۲	-
۹	هرمنوتیک و نقاد زیبایی شناسی جدید	۲	۳۲	۳۲	-
۱۰	نقد هنری	۲	۳۲	۳۲	-
۱۱	جنبه های زیبایی شناختی شعر، موسیقی و معماری در عالم اسلام	۲	۳۲	۳۲	-
۱۲	مبانی فلسفی هنر مدرن	۲	۳۲	۳۲	-
۱۳	زیبایی و هنر نزد افلوپتین	۲	۳۲	۳۲	-
	جمع:	۲۶	-	-	-

* از مجموع ۲۶ واحد اختیاری مذکور دانشجو موظف است ۱۸ واحد را بصورت اختیاری و با هماهنگی گروه بگذراند.

* رساله: ارزش رساله در دوره دکتری فلسفه هنر ۱۶ واحد است و دانشجو موظف است مطابق آیین نامه آموزشی دوره دکتری مصوب شورای عالی برنامه ریزی پس از اتمام دوره آموزشی و موفقیت در امتحان جامع موضوع تحقیق و رساله خود را با تصویب دانشگاه و موافقت استاد راهنما انتخاب و در زمان باقیمانده آن را تمام و با موفقیت از آن دفاع نماید.

« ۱. سرفصل دروس دکتری حکمت و فلسفه هنر »

« دکتری »

« کانت »

« ۲ واحد الزامی »

* * *

منبع:

- نقد قوه حکم به زبانهای خارجی. the Critique of Judgment
- سایر منابع تحقیقی در زمینه زیبایی شناسی کانت
- تهیه حداقل یک مقاله تحقیقی در خصوص زیبایی و هنر نزد کانت توسط هر یک از دانشجویان ضروری است.

« ۲. هگل »

« دکتری »

« ۲ واحد الزامی »

* * *

« سرفصل دروس »

مطالعه و شرح و تفسیر زیبایی شناسی هگل

منبع:

- زیبایی شناسی هگل، در سگفتارها در باب هنر زیبا به زبانهای خارجی، ۲ جلد؛ به جهت تفصیل منابع مذکور حداقل $\frac{1}{4}$ مطالب در طول نیمسال مطالعه شده و در خصوص سایر قسمت ها دانشجویان مقالات تحقیقی تهیه خواهند کرد.

✓

« ۷ »

« ۵. مبانی زیبایی و هنر در حکمت و عرفان اسلامی »

«دکتری»

« ۲ واحد الزامی »

«سرفصل دروس»

- ترسیم وجوه عمده ارتباط اسلام با هنر اسلام
- مطالعه شرح و تفسیر تأیید ابن فارض با تکیه بر معانی مرتبط با بحث زیبایی و هنر از قبیل - زیبایی، حسن، جمال، عشق، بهاء، طلعت
- مطالعه و بررسی معانی و اشارات الفاظی همچون: ابداع، ایجاد، خلق، اتقان و ارتباط آنها با هنر
- تبیین و تشریح ارتباط صورت و ماده و نسبت آن با هنر
- توضیح مفاهیم جمال و جلال، تنزیه و تشبیه

منبع:

مشارق الدراری

تهیه یک مقاله در خصوص معانی مرتبط با بحث زیبایی و هنر در آثار عرفا و حکما به حسب ذوق و استعداد دانشجو.

« ۶. حکمت هنر در هند و چین و ژاپن »

«دکتری»

« ۲ واحد الزامی »

«سرفصل دروس»

- تاوتویسم و آئین زن و بودیسم و بررسی نسبت آنها با هنر
- هنر و شعر در اندیشه کنفوسیون، نسبت زیبایی‌شناسی و اخلاق در هنر چینی با تأکید بر معنای Wen ، بررسی تقابل بین دیدگاه غربی از هنر (مبتنی بر محاکات و تقلید) و دیدگاه چینی (مبتنی

- History Of Indian and Indonesian Art.
- Ananda K.Coomaraswamy Essays Early Indian Architecture.
- The Arts and Crafts of India and Ceylon.
- Christian and Oriental Philosophy of Art
- Elements of Buddhist Iconography.
- Figures of Speech or Figures of Thought.
- Jaina Art.
- Rajput Painting.
- Symbolism of Indian Architecture.
- The Transformation of Nature in Art .

Books:Titus Burckhardt

- Chrtres and Birth of the Cathedral.
- Mirror of The Intellectional Science and Sacred Art
- Sacred Art in East & West Its Principles & Methods.
- Art of Islam Langoage and Meaning.
- Moorish Culture in Spain.

Books:Seyyed Hossein Nasr

- Mecca The Blessed Medina the Radiant: The Holiest Cities Of Islam.
- Islamic Art and Spitituality
- Sacred Art in Persian Culture.
- The Essential Writings of Frithjof Schuon.

Books:Rene Guenon

- Symbolism Of The Cross
- Fundamental Sumbols The Universal Language Of Sacred Science.

واحد‌های اختیاری

«۴. مبانی و مسائل زیباشناسی»

«دکتری»

«۲ واحد اختیاری»

«سرفصل دروس»

- نسبت زیبایی‌شناسی با تفکر جدید، تعریف زیبایی، لذت زیباشناختی، هستی‌شناسی اثر هنری، تخیل، عالم خیال.
- تطبیق و مقایسه اصطلاحات Art, Aesthetic, Techne
- رابطه سوزه و ابژه
- تناسب، توازن و تقارن در آثار هنری

«۵. مبانی تفسیر اثر هنری»

«دکتری»

«۲ واحد اختیاری»

«سرفصل دروس»

- مبانی تفسیر آثار هنری در اندیشه دینی، نزد سنت‌گرایان و در اندیشه غربی (هیرش، گادامر، فوکو و...)
- منابع:

«۶. فلسفه سینما»

«دکتری»

«۲ واحد اختیاری»

«سرفصل»

از طریق گروه آموزشی اعلام خواهد شد.

«۹. هرمنوتیک و نقادى زیبایی شناسى جدید»

«دکترى»

«۲ واحد اختيارى»

• • •

«سرفصل دروس»

بررسى و مطالعه حقیقت و روش گادامر

منبع:

- حقیقت و روش: گادامر به یکى از زبانهاى خارجى.

«۱۰. نقد هنرى»

«دکترى»

«۲ واحد اختيارى»

• • •

(سرفصل)

از طریق گروه آموزشى و اساتید اعلام خواهد شد.

«۱۱. جنبه هاى زیبایی شناختى شعر، موسيقى و معماری در عالم اسلام»

«دکترى»

«۲ واحد»

• • •

«سرفصل»

از طریق گروه آموزشى اعلام خواهد شد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

بسم الله

تاریخ ۱۳۷۴/۱۱/۲۵
شماره ۱۱۳/۲۶۶۳

دستورالعمل اجرایی موضوع کاهش سقف واحدهای درسی
دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد
مصوب جلسه ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۲۳

- ۱- گروه‌های برنامه ریزی موظفند حداکثر ظرف مدت ۶ ماه برنامه‌های مصوب مربوط به خود را بازنگری کرده و سقف واحدها را تا حد مجاز کاهش دهند.
- ۲- برنامه‌های اصلاح شده از تاریخ ابلاغ، برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم الاجرا است.
- ۳- دانشجویان شاغل به تحصیل می‌توانند براساس سقف تعیین شده در برنامه جدید، به تشخیص گروه آموزشی مؤسسه ذی ربط و با رعایت شرایط زیر فارغ التحصیل شوند:
 - ۳-۱: واحدهای درسی الزامی دوره را اعم از عمومی، پایه، اصلی و تخصصی تا سقف مجاز در برنامه جدید، گذرانده باشند.
 - ۳-۲: برای رشته‌هایی که هنوز برنامه جدید آنها ابلاغ نشده است، سقف واحدها در دوره کارشناسی برای رشته‌های فنی و مهندسی ۱۴۰ واحد و برای سایر رشته‌ها ۱۳۵ واحد و برای دوره کارشناسی ارشد ۲۲ واحد است.
 - ۳-۳: آن دسته از دانشجویانی که در جدول بند ۳-۱ قرار نمی‌گیرند یعنی تعداد واحدهای گذرانده شده آنها کمتر از حد مجاز است، می‌توانند از نیمسال تحصیلی بعد کمبود واحدهای درسی خود را تا سقف تعیین شده برابر برنامه جدید بگذرانند، در این صورت:
 - الف: کلیه واحدهای گذرانده شده قبلی دانشجویان، حتی اگر در برنامه جدید حذف شده باشد، پذیرفته می‌شود.
 - ب: در سهائتی که در برنامه جدید با تعداد واحد کمتر یا بیشتر عرضه شده‌اند و دانشجویان در سهائتی قبلاً گذرانده است، براساس همان تعداد واحد گذرانده شده از وی پذیرفته می‌شود و نیازی به گذراندن واحدهای اضافی برای آن دروس را ندارد.
 - ج: گذراندن در سهائتی از برنامه قدیم که در برنامه جدید حذف شده است، برای دانشجویانی که آن درس را نگذرانده‌اند الزامی نیست.
 - د: برای فراغت از تحصیل در دوره‌های کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی ارشد پیوسته گذراندن کلیه دروس عمومی (مصوب جلسه ۲۸۲ مورخ ۱۳۷۴/۶/۲۰ شورای عالی برنامه ریزی) الزامی است.

مقرر در جلسه ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی، مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۲۳ در مورد دستورالعمل اجرایی کاهش سقف واحدهای درسی دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد صحیح است جهت اجرا ابلاغ شود.

دکتر سید محمد رضا خاشعی کلیه‌ایکانی
وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم وزارت فرهنگ و آموزش عالی و
معاونت محترم آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و
رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی

خواهشمند است دستور فرمائید به واحدهای مجری ابلاغ نمائید.

سید محمد کاظم نائینی
۴۴۲

تاریخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۴

شماره ۲۳/۲۶۴۹

پیوست

بررسی

جمهوری اسلامی ایران
دانشگاه آزاد اسلامی

حداقل و حداکثر واحدهای درسی در مقاطع مختلف آموزش عالی
(مصوبات جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۵ و ۱۳۷۲/۱۱/۹)

شورای عالی برنامه ریزی

شورای عالی برنامه ریزی به پیشنهاد گروههای برنامه ریزی و براساس بازنگری روی برنامههای آموزشی، حذف، دروس ناموفق و واحدهای غیر ضروری و ادغام شاخهها در بعضی از رشتههای تحصیلی، حداقل و حداکثر واحدهای درسی در مقاطع مختلف آموزش عالی را به شرح زیر تصویب کرد این مصوبات از تاریخ تصویب قابل اجرا است و به موجب آن مصوبات قبلی لغو میگردند.

۱- دورههای کارشناسی حداقل ۶۷ و حداکثر ۷۲ واحد
۲- دورههای کارشناسی حداقل ۱۳۰ واحد و حداکثر ۱۳۵ واحد (برای رشتههای مختلف فنی و مهندسی حداکثر ۱۴۰ واحد)

۳- دورههای کارشناسی ناپیوسته حداقل ۶۵ و حداکثر ۷۰ واحد

۴- دورههای کارشناسی ارشد ناپیوسته حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد (که از این تعداد ۴ تا ۱۰ واحد اختیاص به پایان نامه دارد)

۵- دورههای کارشناسی ارشد پیوسته حداقل ۱۷۲ و حداکثر ۱۸۲ واحد

۶- دورههای دکتری Ph. D. حداقل ۴۲ و حداکثر ۵۰ واحد (که از این تعداد ۱۶ تا ۲۰ واحد می تواند اختیاص به رساله داشته باشد)

در اینصورت:

الف: گروههای برنامه ریزی موظف اند کلیه برنامههای مصوب رشتههای مربوط به خود را بررسی کرده و با حذف واحدهای غیر ضروری، سقف واحدها را در مقاطع مختلف تحصیلی به سطح تعیین شده فوق کاهش دهند.

ب: این تقلیل واحدها و برنامههای جدید برای دانشجویان ورودی سالهای تحصیلی ۱۳۷۲-۷۳ و بعد از آن قابل اجرا است.

ج: دانشجویان ورودی قبل از ۱۳۷۲ نیز میتوانند وضعیت تحصیلی خود را با برنامه جدید تطبیق دهند، در اینصورت تطبیق واحدها و دروس با برنامههای جدید حسب مورد بر عهده شورای آموزشی گروه یا کمیته تحمیلات تکالیف آموزشی مؤسسه ذی ربط است.

رای شماره جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی در خصوص تقلیل واحدهای درسی در مقاطع مختلف تحصیلی صحیح است به برجاء اجرا گذارده شود.

دکتر سید محمد رضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی
معاونت محترم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
و رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمائید.

سیده حمکایم ناشینی

مدیر شورای عالی برنامه ریزی

۲۱۹